

zák., ježto jí knihy nebyly její zástupkyní vydány. Bylo proto obnoviti rozsudek soudu první stolice.

Čís. 15262.

Za trvání služebního poměru nemůže se zaměstnanec platně vzdáti nároku na plat.

(Rozh. ze dne 5. června 1936, Rv I 602/36.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované firmy do 15. března 1935, kdy, jak tvrdí, byl žalovanou bezdůvodně propuštěn. Žalobou domáhá se proto na žalovanou mimo jiné náhrady mzdy za výpovědní lhůtu. Proti žalobě namítla žalovaná, že propustila žalobce důvodně, ježto ztratila k němu pro jeho chování důvěru, a dále, že žalovaný prohlášením ze dne 19. ledna 1935 se vzdal všech svých nároků ze služebního poměru proti žalované. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d částkou 1.970 Kč.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání potud, že přiznal žalobci ještě částku 1.155 Kč.

D ů v o d y:

Žalobce byl v době podpisu prohlášení ze dne 19. ledna 1935 ve službách žalované firmy, ježto jeho pracovní poměr byl založen dopisem ze dne 26. listopadu 1934 a trval do dne 15. března 1935. Podle dotčeného již prohlášení bylo se žalobcem účtováno, byl zjištěn v jeho prospěch zůstatek 2.205 Kč a žalobce prohlásil, že kromě tohoto zůstatku nemá žádných požadavků z jakéhokoli titulu vůči žalované firmě. Ve sporu jde o plat za dobu od 26. listopadu 1934 do 1. ledna 1935 a o tomto nároku není zmínky ve svrhu uvedeném vyúčtování. Podle § 4 zákona č. 154/34 Sb. z. a n. má zaměstnanec, nebylo-li nic jiného ujednáno hromadnou neb jednotlivou smlouvou, nárok na plat přiměřený poměrům a rozsahu podniku, a pevné služné jest podle § 10 nejpozději mu vypláceti na konci každého kalendářního měsíce. Toto právo nemůže býti smlouvou zkráceno, ani zrušeno (§ 53 cit. zák.), a to ani dodatečnou úmluvou. Z těchto ustanovení vyplývá, že se zaměstnanec za trvání služebního poměru nemůže platně vzdáti příslušejícího mu nároku na plat a nesejde na tom, v které formě se to stalo, zda vzdáním se ve smyslu § 1444 obč. zák. či, jako v souzeném případě, uznávací smlouvou. Platná jsou jen ujednání, uzavřená při skončení pracovního poměru, pokud jde o úpravu hmotných nároků, vzniklých teprve následkem tohoto skončení (čís. 3750, 8157 Sb. n. s.), ježto takovými ujednáními svobodná vůle zaměstnance (§ 869 obč. zák.) není ohrožena. Uznávací smlouvou, o kterouž jde, nebyl tedy dotčen nárok žalobcův na plat za dobu od 26. listopadu 1934 do 1. ledna 1935, jež stanovil první soud na 875 Kč a nikoliv v celé požadované výši 1.155 Kč. Ježto žalobce v rozhodné době byl ve službách žalované firmy, náležel

mu tedy plat, a ježto proti výši přisouzené částky nebylo námitek, bylo tedy žalobci částku 875 Kč přisouditi a k tomu ještě další částku 280 Kč, kterou odpočítal odvolací soud od svého přisudku prvního soudu jen v mylném předpokladu, že mu přiznal za dotčený plat celkem 1.155 Kč.

Čís. 15263.

Obecní zastupitelstvo jest oprávněno za účinnosti platového zákona se schválením dozorčího úřadu samosprávného (§ 214/ odst. 4 plat. zák.) prominouti zaměstnanci z jiných služeb převzatému při jeho jmenování trvalým obecním zřízencem podle zákona čís. 16/20 Sb. z. a n. čekatelskou dobu i započítati mu službu ztrávenou v jiném zaměstnání (u politického úřadu).

Předpis § 103 mor. ob. zřízení nebyl zrušen předpisem § 212 plat. zák.

Zásah státního úřadu politického podle § 103 mor. ob. zřízení nepřekáží tomu, by se zaměstnanec nedomáhal podle § 24 zák. čís. 16/20 Sb. z. a n. výroku o svém služebním poměru a svých požitcích.

(Rozh. ze dne 5. června 1936, Rv II 174/36.)

Žalobce byl usnesením obecního zastupitelstva ustanoven definitivním zřízencem žalované obce od 1. ledna 1929 na systemisované místo, při čemž mu byla prominuta čekatelská doba a započítána doba, již ztrávil ve státní službě politické. Toto usnesení bylo příslušným okresním úřadem zrušeno proto, že odporuje platovému zákonu čís. 103/26, neboť jím byl porušen předpis § 25, odst. 1 plat. zák. o čekatelství na místo zřízence, jímž může býti ustanoven jen, kdo vykazuje dva roky nepřetržité služby jako plně zaměstnaná síla, žalobce že však nebyl vůbec čekatelem ustanoven, nýbrž hned zřízencem, což je podle § 25, odst. 3 a 4 pro III. platovou stupnici přípustno teprve po 5 letech čekatelské služby. Ani schválení okresního výboru, jenž schválil zařazení žalobcovo do II. platové stupnice zřízenecké 2. stupně s dalším postupem od 1. ledna 1933, nenabyl prý žalobce nějakého práva, poněvadž nezákonná usnesení nemohou vyvolati zákonné účinky. Žalobce domáhá se žalobou, aby bylo zjištěno proti žalované obci, že jest povinna vypláceti mu plat 3. stupně II. platové stupnice zřízenců, tedy hlavně činovného 9.900 Kč ročně a že není oprávněna trvati na vrácení částky 3.389 Kč a srážeti mu z tohoto důvodu z měsíčního služného částku 130 Kč měsíčně. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jest především třeba rozřešiti předurčující otázku, která jest jádrem tohoto sporu, zda předpis § 212 plat. zák. čís. 103/26 Sb. z. a n. byl